

Vergaderjaar 2000–2001

21 501-07

Ecofin-Raad

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 303

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 9 november 2000

¹ Samenstelling:

Leden: Weisglas (VVD), Scheltema-de Nie (D66), Van Middelkoop (RPF/GPV), Van Oven (PvdA), ondervoorzitter, Voûte-Droste (VVD), Hessing (VVD), Hoekema (D66), Marijnissen (SP), Verhagen (CDA), Rouvoet (RPF/GPV), De Haan (CDA), Koenders (PvdA), Patijn (VVD), voorzitter, Van den Akker (CDA), Ross-van Dorp (CDA), Karimi (GroenLinks), Bussemaker (PvdA), Timmermans (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Weekers (VVD), Albayrak (PvdA), Eurlings (CDA), Van Baalen (VVD) en Molenaar (PvdA).

Plv. leden: Blaauw (VVD), Dittrich (D66), Van den Berg (SGP), Valk (PvdA), Wilders (VVD), Remak (VVD), Ter Veer (D66), Van Bommel (SP), Van Ardenne-van der Hoeven (CDA), De Graaf (D66), Van der Knaap (CDA), Waalkens (PvdA), Verbugt (VVD), Balkenende (CDA), Mosterd (CDA), M.B. Vos (GroenLinks), Feenstra (PvdA), Zijlstra (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Geluk (VVD), Visser-van Doorn (CDA), Örgü (VVD), Gortzak (PvdA) en Crone (PvdA).

² Samenstelling:

Leden: Schutte (RPF/GPV), Reitsma (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Rosenmöller (GroenLinks), Van Gijzel (PvdA), voorzitter, Voûte-Droste (VVD), Noorman-den Uyl (PvdA), Giskes (D66), Kamp (VVD), Marijnissen (SP), Crone (PvdA), Van Dijke (RPF/GPV), Bakker (D66), De Vries (VVD), Hofstra (VVD), De Haan (CDA), ondervoorzitter, Stroeken (CDA), Van Beek (VVD), Balkenende (CDA), Vendrik (GroenLinks), Remak (VVD), Wijn (CDA), Kuijper (PvdA) en Dijsselbloem (PvdA).

Plv. leden: Van der Vlies (SGP), Verburg (CDA), Koenders (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Duijkers (PvdA), Balemans (VVD), Van Oven (PvdA), Schimmel (D66), Patijn (VVD), De Wit (SP), Kalsbeek (PvdA), Hoekema (D66), Van Walsem (D66), Wilders (VVD), Blok (VVD), Dankers (CDA), Hillen (CDA), Weekers (VVD), Bijleveld-Schouten (CDA), Rabbæ (GroenLinks), Hessing (VVD), Van den Akker (CDA), Timmermans (PvdA), Hindriks (PvdA) en Smits (PvdA).

De algemene commissie voor Europese Zaken¹ en de vaste commissies voor Financiën² en voor Justitie³ hebben op 12 oktober 2000 overleg gevoerd met minister Korthals van Justitie en staatssecretaris Bos van Financiën over:

- **het verslag van de Ecofin-raad van 29 september 2000 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 296);**
- **de agenda van de Ecofin/JBZ-raad (Jumboraad) van 17 oktober 2000 (Kamerstuk 21 501-07/23 490, nr. 297).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Agenda van de Ecofin/JBZ-raad (Jumboraad) van 17 oktober 2000

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **Crone** (PvdA) spreekt zijn onvrede uit over de voorbereiding van de Jumboraad. De agenda geeft slechts een korte aanduiding van de onderwerpen, zonder een standpunt van de Europese Commissie of van de regering te vermelden. Ook het op 11 oktober ontvangen stuk in het Frans, dat overigens gedateerd is op 4 oktober, biedt weinig informatie. Het is dan ook onduidelijk op welke onderdelen aan Nederland een standpunt gevraagd wordt en wat de inzet van de regering is.

In het algemeen overleg op 28 september ter voorbereiding van de Ecofin-raad van 29 september heeft de minister van Justitie uiteengezet dat een advocaat die informatie over witwassen krijgt tijdens algemene rechts

³ Samenstelling:

Leden: Swildens-Rozendaal (PvdA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Scheltema-de Nie (D66), Kalsbeek (PvdA), Zijlstra (PvdA), Apostolou (PvdA), Middel (PvdA), Van Heemst (PvdA), voorzitter, Dittrich (D66), ondervoorzitter, Rabbæ (GroenLinks), Van Oven (PvdA), Kamp (VVD), Rouvoet (RPF/GPV), O.P.G. Vos (VVD), Van Wijmen (CDA), Patijn (VVD), De Wit (SP), Ross-van Dorp (CDA), Niederer (VVD), Nicolai (VVD), Halsema (GroenLinks) Weekers (VVD), Van der Staaij (SGP) en Wijn (CDA).

Plv. leden: Wagenaar (PvdA), Balkenende (CDA), Verhagen (CDA), Van Vliet (D66), Arib (PvdA), Duijkers (PvdA), Kuijper (PvdA), Albayrak (PvdA), Barth (PvdA), Hoekema (D66), Karimi (GroenLinks), Santi (PvdA), Passtoors (VVD), Schutte (RPF/GPV), Van den Doel (VVD), Rietkerk (CDA), Rijpstra (VVD), Marijnissen (SP), Buijs (CDA), Van Baalen (VVD), Van Blerck-Woerdman (VVD), Oedayraj Singh Varma (GroenLinks), De Vries (VVD), Van Walsem (D66) en Eurlings (CDA).

ondersteuning in een rechtsprocesgang, dit niet hoeft te melden op grond van de Wet melding ongebruikelijke transacties (MOT). Het geval dat iemand een advocaat opbelt om advies over de mogelijkheid van witwassen, valt echter wel onder de MOT. Wat gebeurt er in de gevallen die hiertussen liggen? Vallen administratiekantoren onder de richtlijn, die immers ook kunnen worden gevraagd om te helpen bij witwassen? Zolang er geen multilateraal of gecoördineerd Europees toezicht is, moet Nederland bilaterale verdragen afsluiten om een hoog niveau van integriteit van de financiële sector te garanderen. Wat is de reactie van de regering op de uitspraak van de rechter dat De Nederlandsche Bank haar geheimhoudingsplicht moet opheffen in verband met het clickfondsproces? Hoe verhoudt dit zich tot de nieuwe Europese richtlijn over toezicht op het bankwezen?

Ook mevrouw **Giskes** (D66) vraagt zich af wat er op de Jumboraad aan de orde komt en wat het Nederlandse standpunt zal zijn. Alles wat tegen witwaspraktijken wordt ondernomen, verdient ondersteuning van Nederland. Uit het verslag van de Ecofin-raad blijkt dat er over het verschoningsrecht voor advocaten overeenstemming bereikt is door te spreken van «assistance» in plaats van «legal advice». Is de zaak hiermee inderdaad afgedaan?

De heer **Vos** (VVD) benadrukt het belang van het verschoningsrecht in het Nederlandse rechtsbestel. Als iemand vrijuit met zijn advocaat kan spreken, kan die hem wijzen op wat het risico van zijn handelingen of voornemens is. Het verschoningsrecht heeft dan ook een zuiverende werking. Als het niet meer geldt voor adviesgesprekken (assistance), lopen het verschoningsrecht en hiermee het Nederlandse rechtsbestel schade op. Omdat de kans klein is dat een advocaat een melding zal doen, bestaat het risico van regelgeving die niet wordt nageleefd. Volgens de richtlijnen van de Nederlandse orde van advocaten heeft een advocaat toch al de plicht om geen medewerking te verlenen als hij weet dat iemand criminele activiteiten wil ondernemen. Hoe denkt de minister over de risico's op dit terrein? Wat is de stand van zaken en zijn aanpassingen nog mogelijk?

De heer **Vendrik** (GroenLinks) vraagt de regering met een aparte brief over het beroepsgeheim te komen en op dit punt een voorbehoud te maken op de top in Biarritz. In het verslag van de Ecofin-raad staat dat de voorzitter heeft geconcludeerd dat er een politiek akkoord is. In het algemeen overleg met de minister van Financiën op 28 september was het echter niet duidelijk dat zo'n akkoord ophanden was. De procedure voor dit belangrijke onderwerp wordt dus niet zorgvuldig gevoerd. In de gevraagde brief kan ook gereageerd worden op de bezwaren van de Nederlandse orde van advocaten. Inperking van het verschoningsrecht is niet onbespreekbaar, maar moet wel zeer goed gemotiveerd zijn. Dit vraagt om een beter debat dan mogelijk is op grond van de huidige voorbereiding.

Ook de heer **De Haan** (CDA) vraagt om meer duidelijkheid over de gevallen waarin het verschoningsrecht voor advocaten niet meer zal gelden. In hoeverre kunnen ook belastingadviseurs, die immers gespecialiseerde advocaten zijn, zich beroepen op een verschoningsrecht? Het is goed dat er in Europa maatregelen worden genomen ter voorkoming van financiële criminaliteit, maar deze zullen geen effect hebben zolang er landen in Europa zijn die hun gegevens niet willen doorgeven op grond van het bankgeheim. Maximale druk op landen zoals Zwitserland en Luxemburg is dan ook noodzakelijk.

Het antwoord van de bewindslieden

De **minister** verklaart het algemene probleem dat de stukken laat worden toegezonden, uit het feit dat het voorzitterschap er niet in slaagt de termijn van vijftien dagen in acht te nemen. Nederland heeft in de JBZ-raad onderstreept dat daarnaar moet worden gestreefd en in de daarop volgende verklaring spreken alle landen dit uit. Overigens maakt Nederland hier meer een punt van dan de andere landen. De minister zal in de JBZ-raad opnieuw aandringen op het tijdig aanleveren van stukken. Stukken die de regering heeft ontvangen, moeten inderdaad direct worden doorgezonden naar de Kamer, zo mogelijk met een vertaling. De vertraging bij de doorzending van het stuk van 4 oktober kan veroorzaakt zijn doordat hierbij twee departementen betrokken zijn.

De kwestie van het verschoningsrecht valt in de eerste pijler; het Nederlandse parlement kan dus geen voorbehoud maken. Het Europese Parlement houdt zich intensief met dit onderwerp bezig en komt voortdurend met aanbevelingen en amendementen op de voorstellen van de Raad. Het was bekend dat dit onderwerp prominent aan de orde zou zijn op de Ecofin-raad en wat de inzet van de Nederlandse regering zou zijn. Na een uitvoerige discussie in Europees verband lijken de constitutionele bezwaren van Duitsland te zijn weggenomen. Ook aan de Nederlandse wensen is tegemoetgekomen, hoewel er eigenlijk een ruime meerderheid was om advocaten geen verschoningsrecht terzake te geven. De minister van Financiën heeft namens de Nederlandse regering dan ook instemming betuigd met het politieke akkoord, dat vervolgens wordt vastgelegd in een richtlijn.

Het is op een laat moment duidelijk geworden dat tijdens de Jumboraad een oriënterend debat zou worden gehouden over financiële criminaliteit. De richtlijn waarover in de Raad een akkoord is bereikt, houdt in dat advocaten en notarissen vermoedens van witwassen moeten melden als zij namens een cliënt een financiële transactie of een onroerendgoedtransactie uitvoeren dan wel een cliënt adviseren over bepaalde financiële transacties. In de situatie waarin een cliënt voor, tijdens of na een juridische procedure wordt bijgestaan, geldt echter het verschoningsrecht om te waarborgen dat een advocaat zijn kerntaak, het verlenen van rechtsbijstand, goed kan blijven uitvoeren. Deze uitzondering moet ruim worden opgevat en omvat ook het zeker stellen van de rechtspositie van de cliënt en advisering ter voorkoming van procedures. Hiermee is een goede balans gevonden tussen het overeind houden van het verschoningsrecht voor de advocaat bij het uitvoeren van zijn eigenlijke taak en de maatschappelijke verantwoordelijkheid die ook een advocaat heeft inzake het melden van vermoedens van ernstige criminaliteit als hij zich bezighoudt met activiteiten die niet kenmerkend zijn voor de advocatuur, maar ook door anderen worden verricht. In Nederland wordt de meldplicht geconcretiseerd met behulp van indicatoren, die tot stand komen in overleg met de betrokken beroepsgroep, in dit geval de Nederlandse orde van advocaten. Gezien de gevoeligheid van het onderwerp zal de minister een notitie aan de Kamer sturen, op grond waarvan een vervolgdiscussie mogelijk is nog voordat er een wetsvoorstel wordt ingediend ter uitvoering van de richtlijn.

De **staatssecretaris** erkent dat ook de regering niet had voorzien dat er op de Ecofin-raad zo voortvarend zou worden gewerkt dat het politieke akkoord zou worden gesloten. Dit akkoord stemt overigens overeen met de Nederlandse inzet.

Op de Jumboraad staat niet alleen het witwassen op de agenda, maar wordt ook aandacht besteed aan de aanbevelingen van de financial action task force, de rol van de douane en informatie-uitwisseling. Het gaat om een oriënterend debat, waarvoor de regering een vrij algemeen standpunt

heeft ingenomen. In grote lijnen kan de regering zich vinden in de richting die het voorzitterschap voorstaat.

Er is onlangs een rechterlijke uitspraak gedaan over de vraag in hoeverre de rechter-commissaris De Nederlandsche Bank in strafzaken mag verplichten tot het vrijgeven van informatie die zij in het kader van haar toezichthoudende taak heeft verkregen. Dit staat los van de meldingsplicht in verband met de MOT; hierbij geldt voor De Nederlandsche Bank hetzelfde als voor andere financiële instellingen.

Een belastingadviseur zal zich in een adviessituatie niet kunnen beroepen op enig verschoningsrecht. De uitzondering geldt alleen voor proces-vertegenwoordiging.

Witwasactiviteiten zijn niet direct verbonden met het bankgeheim, maar het bankgeheim maakt wel financieel onwenselijke activiteiten gemakkelijker. Inzake de rechtshulp bij niet-fiscale transacties volgen Zwitserland en Luxemburg alle aanbevelingen van de financial action task force. De aanpak van fiscale delicten die mogelijk zijn dankzij het bankgeheim, is gecompliceerd doordat Zwitserland geen lid is van de EU en buiten de besprekingen over de bronbelasting staat. Er zijn behalve Luxemburg nog enkele andere EU-lidstaten met enige vorm van bankgeheim. Op dit punt is in Feira een stap vooruitgezet met het perspectief op een Unie zonder bankgeheim voor spaartegoeden van buitenlandse belastingplichtigen. Deze eis zal worden opgenomen in het acquis communautaire voor landen die tot de EU toetreden.

Verslag van de Ecofin-raad van 29 september 2000

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **Vendrik** (GroenLinks) vraagt naar de huidige opvatting van de regering over de koers van de euro. Zijn er in de EU verschuivingen waar te nemen in de houding ten opzichte van de lage wisselkoers? Hoe denkt de Nederlandse regering over de mogelijkheid om op Europees niveau monetair te integreren terwijl over fiscale en budgettaire zaken op nationaal niveau worden besloten?

Te lang is vooruitgang op het punt van de spaartegoeden uitgebleven. Op de top van Feira is afgesproken dat er voor eind 2000 een overeenkomst met wezenlijke inhoud moet komen. Is er een perspectief op het bereiken van zo'n overeenkomst?

Over de gedragscode voor schadelijke belastingconcurrentie wordt weinig gemeld. Kan hieruit worden afgeleid dat er weinig vooruitgang op dit punt is?

De Europese Commissie doet een voorstel om elektronische diensten naar derde landen niet te belasten met BTW, maar die vanuit derde landen wel. Hierdoor slaat het concurrentievoordeel voor aanbieders van elektronische diensten vanuit niet-EU-landen om in een concurrentienadeel en is er dus geen sprake van gelijktrekking, maar van verschuiving van het concurrentievoordeel. Wat is het standpunt van de regering in dezen? Is het juist dat de harmonisatie van de verschillen in BTW-tarieven tussen EU-landen belangrijker wordt als dit voorstel wordt aangenomen?

Wat is de materiële betekenis ervan dat het aspect milieu en duurzame ontwikkeling een plaats krijgt in de globale richtsnoeren? Kan uit de zinsnede dat er voortgang moet worden gemaakt met een Europese energiebelasting, worden opgemaakt dat de regering wil streven naar een energieheffing voor het Ecofin-gebied? Hoe staat het dan met de verkenning of de mogelijkheid van een kopgroep meer perspectief biedt? Voor het laatste spreekt de heer Vendrik zijn steun uit. Komt ook het thema van de lastenverschuiving aan de orde in de globale richtsnoeren? Zo nee, wil de regering dit bevorderen?

Wat is in verband met het internationale financiële systeem het standpunt van de EU in de ministeriële vergadering van de G20 in Montreal? Het

blijft een punt van zorg dat landen toegezegde extra gelden voor het HIPC-initiatief nog niet daadwerkelijk ter beschikking stellen, zeker nu het initiatief na vijf jaar enig succes lijkt te krijgen. Neemt de EU een standpunt hierover in op de G20, in aansluiting op de voortdurende actie van de minister van Financiën om landen aan hun toezeggingen te houden? Het Internationale energieagentschap (IEA) zal een voorstel doen over de inzet van de strategische oliereserves. Verder komt er een gesprek in Riad tussen de olieproducerende en de olieconsumerende landen. Met welke bewindspersoon moet de Nederlandse inzet op dit punt verder worden besproken? Wil de regering een duidelijke notitie over dit onderwerp aan de Tweede Kamer sturen?

De hulp die aan Servië geboden zal worden, mag niet ten koste gaan van de reeds gereserveerde gelden voor andere landen in de Balkan. Het gaat immers te ver dat Kosovo en Macedonië daaraan moeten meebetalen.

De heer **Van Beek** (VVD) vraagt de regering om een uitvoerigere verklaring dan de evidente vaststelling dat het groeiverschil tussen de Verenigde Staten en Europa de oorzaak is van de lage koers van de euro. De Europese Commissie zou onderzoek doen naar de mogelijkheid de olieprijsen te beïnvloeden door het inzetten van de strategische oliereserves. Is hierover inmiddels meer bekend?

Zijn er, met de naderende omwisseling van de nationale munten naar de euro, bewegingen op de geldmarkt merkbaar die zorgen baren of extra aandacht vragen?

Wanneer is een voorstel over de BTW te verwachten? Zal dit dossier op niet al te lange termijn worden afgerond?

Het is goed dat in de stukken de armoedeval aan de orde komt, al blijft het onduidelijk welke maatregelen er in Europees verband mogelijk zijn. De problemen hangen immers samen met specifieke wetgeving in de afzonderlijke landen. Wat is de reactie van de regering hierop?

De passage over een discussie over de financiële consequenties van de hervorming van de Europese commissie, is summier. Wat is de inzet van de Nederlandse regering in dat oriënterende debat?

Mevrouw **Giskes** (D66) vraagt of de Ecofin-raad over de koers van de euro inderdaad niet verder is gekomen dan de gratuite beschouwingen in het verslag. Waarop is het krantenbericht gestoeld dat er wordt overwogen potentiële lidstaten van de EU alvast te laten deelnemen aan de EMU? Dit lijkt geen goed idee, ook gezien de veronderstelling dat de koers van de euro wordt beïnvloed door het vertrouwen in de economieën van de deelnemende landen.

Verder wordt er in een krantenbericht gesproken over een Europese aanbeveling om CAO's en arbeidscontracten in euro's vast te stellen om de burgers te laten wennen aan de euro. Het Nederlandse forum voor de invoering van de euro is echter geen voorstander van het opstellen van rekeningen in euro's. Hoe sluit dit aan bij de actieve houding van Nederland om burgers bekend te maken met de euro?

Wat is de achtergrond van de suggestie van de minister van Financiën om de strategische olievoorraden aan te vullen als de prijzen lager zijn? Hoe staat het met de invoering van een schommelfonds voor brandstofprijzen?

Hoe staat het met de globale economische richtsnoeren? Het belang van hervormingen van heffingen en uitkeringen is een speerpunt in de landenexamens. Wat is de status van deze examens en wat is het beoordelingscriterium op dit punt?

Nederland is een van de landen die een Europese reservering voor steun aan Servië niet nodig vindt. Geven de recente gebeurtenissen aldaar aanleiding tot het alsnog vrijmaken van steunmiddelen? Zo nee, wil Nederland initiatieven hiervoor nemen?

De heer **Crone** (PvdA) vindt de verklaring van de regering dat er over het belastingpakket van Feira niet veel mee te delen is omdat er nog geen stukken van het voorzitterschap zijn, onvoldoende. Uitvoerigere informatie vooraf was gewenst geweest, hoewel een definitief standpunt uiteraard nog niet te bepalen is.

Als registratie in één lidstaat voldoende is, zullen bedrijven van buiten Europa zich in Luxemburg vestigen, omdat daar het BTW-tarief het laagst is. Dit leidt tot de conclusie dat harmonisatie van de BTW-tarieven des te dringender is dan wel dat niet akkoord kan worden gegaan met het voorstel van de Europese Commissie op dit punt. Wat is het standpunt van de regering?

Eurocommissaris Bolkestein wil Spanje, dat moeite heeft met de energietaks, tijdelijk uitstel geven ten behoeve van een geleidelijke invoering.

Gaat dit inderdaad gebeuren? Zijn de berichten juist dat enkele lidstaten afspraken voorbereiden voor belastingharmonisatie en wat is de betrokkenheid van Nederland hierbij?

Kunnen er op de vergadering van de G20 in Montreal vorderingen met het HIPC-initiatief voor schuldverlichting worden gemaakt? Een hoofdonderwerp van de vergadering is de stabiliteit van het internationale financiële systeem. Wat zal de inzet van de regering zijn?

Wat is het commentaar van de regering op de uitlatingen van presidenten van nationale banken die de lage koers van de euro niet verklaren uit het beleid van de Europese centrale bank, maar uit het zwakke politieke systeem van de EU?

Milieu en duurzame ontwikkeling zullen worden geïntegreerd in de economische richtsnoeren. Nog belangrijker is het dat er concrete doelstellingen, met tijdschema's en mechanismen worden vastgelegd. Wordt dit onderwerp wellicht voorbereid voor andere Europese raden en hoe wordt het voorbereid voor uiteindelijke vaststelling in de Ecofin-raad?

De heer **De Haan** (CDA) vindt het te gemakkelijk om de lage koers van de euro te wijten aan het feit dat er twaalf ministers van financiën zijn, want dezen waren er ook toen de euro sterk was. De oorzaak van een eventuele stijging van de koers zal ook niet een plotselinge verbetering van de coördinatie van het economische beleid van de EU zijn. Het is wel een vaststaand feit dat de economie van de Verenigde Staten sterker groeit dan die van Europa. In feite is de euro zwak door de zwakke Duitse mark, die immers een overheersende positie inneemt in het gewogen rekenkundige gemiddelde van de nationale valuta die de euro vormen. De Nederlandse regering zou dan ook de Duitse regering moeten aanspreken op haar economische beleid en het Duitse stabiliteitspact kritisch moeten benaderen.

De minister van Financiën wil ten behoeve van de strategische olie-reserves inkopen als de prijs laag is en verkopen als de prijs hoog is. Dit lijkt op een stabilisatiefonds. Grondstoffenstabilisatiefondsen werken echter niet als zij nodig zijn en zijn eigenlijk niet nodig als zij wel werken. Wat is de intentie van de regering?

E-commercebedrijven, zeker voor diensten, zullen hun vaste inrichting vestigen waar de BTW-tarieven het laagst zijn. Dit maakt gelijke BTW-tarieven in de EU noodzakelijk. Wat is het standpunt van de regering hierover?

Het is goed dat in Europees verband de armoedeval is geïntroduceerd en dat hiermee rekening zal worden gehouden bij de landenexamens. Hoe zal dit worden beoordeeld?

Het antwoord van de staatssecretaris

De **staatssecretaris** ziet geen doel gediend met het doen van uitspraken over uitspraken van anderen over de euro. De mate waarin de beleidscoördinatie effect heeft op de hoogte van de koers van de euro, is specula-

tief. In het algemeen moet er in dit verband onderscheid worden gemaakt tussen de stabiliteit van de koers en de hoogte van de koers. Voor waarschuwende woorden tegen Duitsland is geen reden; Duitsland beweegt zich met zijn aanpak volledig binnen de Europese lijnen. Vanaf het begin was het duidelijk dat monetaire integratie vraagstukken van beleidscoördinatie op verschillende gebieden oproept; de discussie hierover wordt nog steeds gevoerd. Een initiatief voor een kopgroep op het punt van de belastingen blijkt er niet te zijn.

Er is geen sprake van voorstellen voor het kopen en verkopen van olie om structureel de prijzen op de wereldmarkt te beïnvloeden. Mede op verzoek van Nederland zal de Europese Commissie wel verkenningen doen naar de zin van incidentele verkoop bij hoge prijzen. Naar aanleiding van een reactie van de OPEC-landen is besloten om ook te na te gaan of aankoop bij lage prijzen zinvol kan zijn. Dit onderwerp komt terug op de Europese Raad in Biarritz. Overleg met het IEA is noodzakelijk wegens diens rol voor de strategische olievoorraden. Omdat het een zaak voor de Ecofin-raad is, blijven de minister en de staatssecretaris van Financiën op dit punt aanspreekbaar. De staatssecretaris zegt een brief over dit onderwerp toe. Over de financiering van de hulp aan Servië moet nog een besluit worden genomen. De Tweede Kamer krijgt hierover zo spoedig mogelijk bericht. Het onderwerp milieu en duurzame ontwikkeling is al opgenomen in de globale economische richtsnoeren, maar krijgt nu expliciete aandacht, waardoor hieraan meer vorm kan worden gegeven. Uit de passage over het streven naar een Europese energiebelasting mag niet worden afgeleid dat de regering niet langer streeft naar een kopgroep, maar dat zij de mogelijkheid van een aanpak voor de gehele EU niet wil uitsluiten. Lastenverschuiving komt aan de orde als een van de instrumenten in het kader van de hoofddoelstelling, de integratie van economisch beleid en beleidsdoelen op het gebied van duurzaamheid.

Nederland is geen lid van de G20, maar de EU wel. De regering heeft nog geen stukken gezien over de inbreng van de EU in de vergadering van de G20, maar gaat ervan uit dat de lijn zal worden gevolgd die in Praag is uiteengezet en waarover eerder afstemming in de EU heeft plaatsgevonden. De zorg over voldoende middelen voor HIPC zal de staatssecretaris overbrengen aan de minister van Financiën ter voorbereiding van de Europese Raad in Biarritz.

De problemen met de vaste inrichting voor e-commerce spelen zich niet af in de sfeer van de BTW, maar in de sfeer van de vennootschapsbelasting. In OESO-verband wordt hard gewerkt aan de oplossing hiervan.

Bij e-commerce gaat het voor 80% om business-to-business, waarbij er nauwelijks problemen met BTW-heffing zijn. Van de 20% die business-to-consumer betreft, geldt voor 90% dat internet niet meer dan een catalogus biedt en dat er fysieke levering plaatsvindt, waarbij heffing verzekerd is. Het probleem met BTW-heffing betreft dus ongeveer 2% van de totale e-commerce. De regering is tevreden over de activiteiten van de Europese Commissie om bij dit soort dienstverlening het nadeel voor Europese producenten ten opzichte van andere producenten weg te nemen en over het door de heer Vendrik genoemde voorstel om een level playing field te creëren. Hiervoor is het nodig dat producenten van buiten de EU zich registreren in de EU, opdat er BTW geheven kan worden. Als hieraan geen nadere regels worden gesteld, zullen zij zich uiteraard vestigen in het land met het laagste BTW-tarief, te weten Luxemburg. Enige concurrentie tussen lidstaten is echter niet onaanvaardbaar, gelet op het grote belang van de gelijkschakeling van de concurrentiepositie tussen Europese en niet-Europese aanbieders.

Het Franse voorzitterschap maakt veel werk van de belasting op buitenlandse spaartegoeden. De huidige voorstellen stroken met het Nederlandse standpunt dat het woonland mag meedelen in de opbrengsten van belasting in een bronland: op grond van die voorstellen zal het woonland een aanzienlijk deel ontvangen.

Aan het Primarolopakket wordt verder gewerkt met voorstellen voor de manier en de termijn waarop bekritiseerde landen hun praktijken moeten veranderen en de controle hierop. Er is sprake van een moeilijke discussie over de vraag hoelang rechten mogen voortduren die burgers hebben ontleend aan praktijken die zullen worden veranderd of afgeschaft. Nederland en Duitsland pleiten ervoor dat het debat over harmful tax competition niet slechts wordt gevoerd in termen van afkeuring, maar vooral in termen van transparantie en best practices. Andere landen gaan uit van zwarte lijsten waarop staat wat niet is toegestaan. De Tweede Kamer zal in november een uitvoerige notitie ontvangen over de voornemens van de regering op dit punt.

Het onderwerp van de financiële consequenties van de hervorming van de Europese Commissie is van de agenda afgevoerd.

Over de toetsen op het punt van werkgelegenheid en de armoedeval worden slechts oriënterende debatten gevoerd. Het is aannemelijk dat dit, zoals bij andere zaken met een vooral sociaal karakter, zal leiden tot aanbevelingen van lidstaten aan andere lidstaten. Dit onderwerp komt eerst in de Sociale Raad aan de orde en de dag daarna in de Ecofin-raad.

De voorzitter van de algemene commissie voor Europese Zaken,
Patijn

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Van Gijssel

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
Van Heemst

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Janssen